

WESTPHALIA.

384

Comitat. Marchia.
Imperium Majorum.

Opida.

Diœcesis Coloniensis.

Urbes.

Byenbach, Meysenlo, Medman, Windeck, Syberg, Nuwenborg, Portz, Lulstorff, Monheym, Angermonde, Erverfeldt, Borck. Sequitur Comitatus Marchia, vulgo Marck. Hunc & Ducatum Bergensem Ubii olim indisse videntur, de quibus infra piura. Caterum Comites Altena, eo titulo contenti fuerunt, usque ad Adolphum Comitis Friderici Altena & Montis filium, qui cum Marck sibi parasset, se Comitem de Marck vel Marchia inscripsit, gessitque insignia circiter annum CIO LIII tempore Wichmanni Comitis Clivia. Est autem Marchia Comitatus in Westphalia amplissimus a Lippia amnis ripa versus Occasum multis insignibus Opidis, Hammone, Unna, Susato, Tremonia, Werdena & aliis florens. De Susato & Tremonia supra egimus. Werdena in Westphalia aditu, ad Rura amnem in ditione Marckenfi Opidum, occasione Cœnobii, a S. Lutgero ibidem instituti, initium habet, a Gulielmo de Hardenberg XLII Cœnobiarcha anno CIO CCCXVII excitatum, & ab Engelberto Comite Marckenfi Civitatis privilegiis quibus etiamnum gaudet, donatum. Opidani rem pecuariam, unde & plurimum vicitant, exercent. Agros habent lætos & compascuos, Montes præaltos & silvosos, in quibus incredibiles Porcorum greges oberrare quandoque videas, & rivulos gratissimo murmure ex montibus susurrantes. Quin & ex præterlabente Rura, commoditates haud mediocres percipiunt, unde Piscibus, & sapidis pinguibusque abundant Anguillis. Sunt autem in hoc Comitatu Præfectura XIV Iserenloe, Huerde, Altena Boeckum, Swartenberg, Wetter, Ham, Swerten, Lunen, Humma, Nustat, Blanckenstein, Raede, Werden, Camen. Comprehenduntur etiam hac Tabula Comitatus Waldeck, Nassau & Dillenburg, Seyen, Siegen, Limburg, Altena in Comitatu Marchia, Arnberg, qui subest Episcopo Coloniensi, Kuningstein, Hannau, Isenberg. Restat in hac Tabula Diœcesis Coloniensis, vulgo Stift Colln, cui ab urbe primaria nomen. Hanc olim coluerunt Ubii: quorum sedes primum fuisse videntur trans Rhenum ditione Marchia & Bergensi Clivienfis Principis propria: sed a M. Agrippa in citeriorem ripam traductos ad victoris arbitrium ex Strabone constat. Horum ditio a Confluentibus incipiebat, ac etiamnum incipit. Dicuntur & Agrippinenses Tacito Histor. v. Verisimile sit nominis Vbiorum vestigium servari in pago Colonia obiecto (inquit Iunius), quem Tuysch vulgus nominat, olim fortasse *te Ubisch*, & contracte *Tubisch*, atque inde *Tuysch* ubi nobile exstat & vetustum Cœnobium, olim præsidarium munimentum a Fl. Constantino constructum, & Divitense nuncupatum. Neque veri dissimile videtur nobilem illam primi ordinis sacerdotio aram, a Tacito non semel memoratam, eo loco exstitisse, apud quam Segimundus (qui perperam Straboni Semiguntus vocatur) Segesta Sicambrorum Principis Filius sacerdos creatus fuerat, quem postea in defectione Germaniarum, Duce Arminio ad rebelles profugum, vittas abruptisse Tacitus scribit. Metropolis est, Agrippina Colonia Tac. (OL. CLAUD. AUG. Agrippinensium in antiqua inscriptione, quæ exstat in Aldi Orthographia: & Col. Agrippina Vbior. in nummo Claudii: Col. Agrippina Vbior. Legio XIX in nummo Vitellii: Agrippinensis Legio est apud Ptolemæum: & Agrippinensis Colonia apud Suetonium & Plinium. Hodie Colln incolis: Coloigne Gallis. Coloniam dictam quidam fabulantur a Colono Trojano: alii, quod Romanorum fuerit Colonia dictam volunt: Cornelius Tacitus de ea re scribit in hunc modum: Agrippa quo vim suam sociis quoque nationibus ostentaret,